

Historik finntorpen i Burängsberget norra.

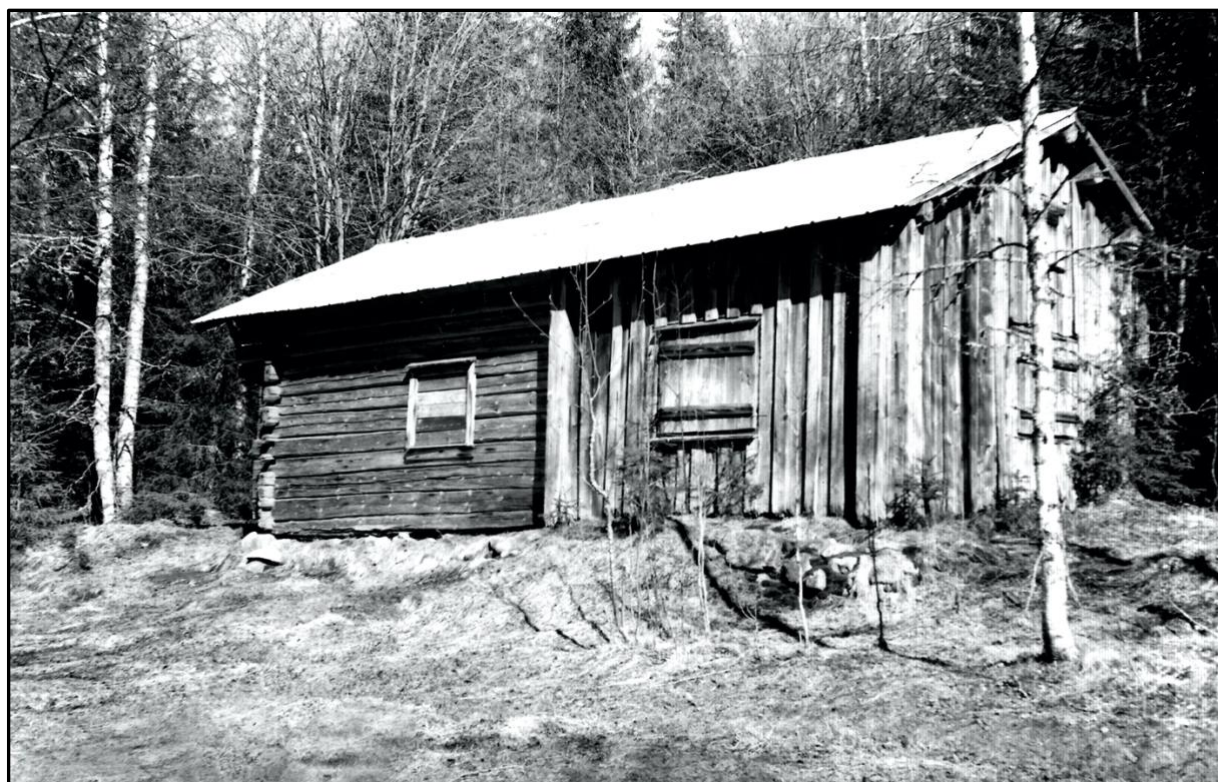

Foto ur Ivan Hööks samlingar.

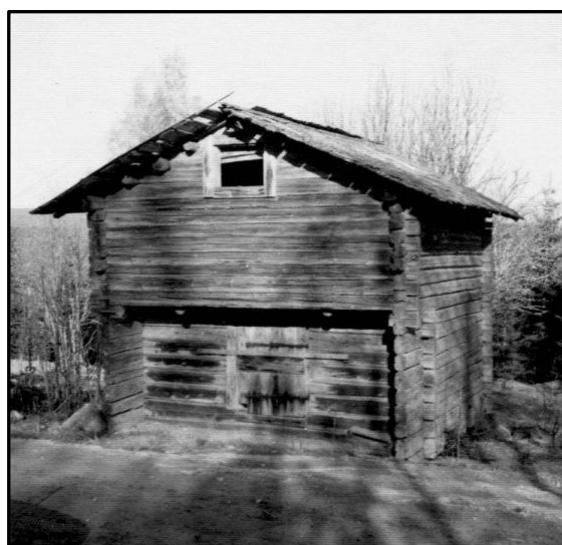
Rökstugan med sitt vackra grånade timmer finns kvar i Burängsberget. Den har stått öde sedan 1924. Pörtets vänstra del, ”kokstu”, revs och flyttades 1923. Den högra delen som nu finns kvar benämndes ”rökstu” och ugnen kallades ”ommen”. Framför ugnen fanns ugnsbänken ”panken”. I denna fanns urtaget, ett halvcirkelformat hål ”grava” mitt för ommens eldöppning, och där var en halvstor järngryta nersänkt. Ovanför öppningen var en utstickande stenhäll som skulle skydda så att lågorna inte skulle slå i taket. All mat lagades i kokstu. Rökstuommen eldades för värmens skull, man eldade upp den på aftonen så att det blev varmt till natten, eftersom man hade sovplatserna där.

Rökstugan i Burängsberget.

72 årige Adolf Olsson f 1881 bosatt i Hästkullen, Järna, var född i denna rökstuga. Byggnaden är uppförd av Adolfs morfar, Bur-Hinrik, som var född här år 1811. Det främre rummet är ”rökstun”, det bakre var ursprungligen kammare utan eldstad.

Adolfs föräldrar var Olof Henriksson f 1841 och Clara Henriksdotter f 1848. Claras far var Hindric Matsson f 1811 Bur-Hindric.

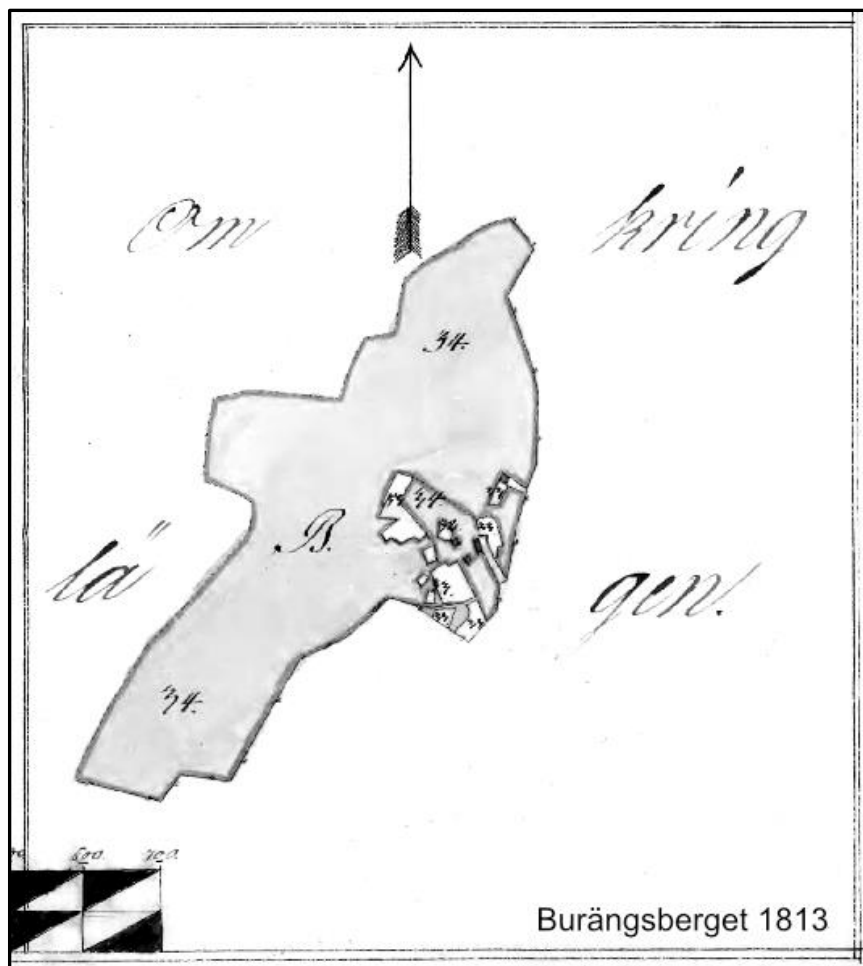
Ur Dalarnas Hembygdsbok 1954 s.90-91.

”Amandas bod”, ladan/visthusboden stod vid rökstugan. Finnmarksvägen drogs mitt emellan husen 1905. Denna byggnad blev nedplockad och flyttad. Foto genom Nils-Erik Jansson.

Lantmäteriets karta 20-Nås-19 Arealavmätning 1805.

Litt A	Jan Matsson	f 1768	bosättare i Laxtjärn Törns.
Litt B	Hindrik Matsson	f 1760	bosättare i Laxtjärn Övre.
Litt C	Mats Matsson	f 1758	bosättare i Storfallstorpet.
Litt D	Lars Matsson	f 1762	bosättare i Burängsberget.
Litt E	Per/Petter Jansson	f 1775	bosättare i Oxfallet.

Kartan visar samma bosättning som kartan 1805 men här återfinns förste bosättare Lars Matsson på Litt B.

Utsnitt ur Lantmäteriets karta 20-Nås-66.1813.

Bosatta på Burängsberget finner man både i Säfsnäs och Nås kyrkoböcker, men från mitten på 1800 talet noteras de bosatta i Nås kyrkobokföring. Den förste som bosatte sig på Burängsberget var av släkten Siikainen som kom till Laxtjärnsfallet omkring 1785 genom Mats Persson Siikainen f 1735 från Kvarnberget (Myllymäki) och som var far till Lars Matsson f 1762.

Lars Matsson Siikainen f 1762 Kvarnberget, d 1834.

Gift 1795 med änkan **Anna Christoffersdotter** f 1762 Brindåsen, Järna finnmark, d 1841.

Sonen Jan Jansson f 1790 Vakerskogen. Hans far var Jan Carlsson f 1765 i Örskogen.

Deras: Helena/Lena f 1798 d 1881 i Burängsberget. Ogift.

Henrik f 1800 Burängsberget d 1810.

Maria f 1803 " gift 1831 med Jan Christoffersson.

Efter giftermålet 1795 var familjen bosatt i Brindåsen till 1800 då de flyttade till Burängsberget.

Jan Jansson f 1790, flyttade 1812 till Ängsö i Västmanland. Han arbetade som dräng inom Tjärns Rote, Bergs Rote och 1815 flyttade han till Wäsby Rote i Sevala i Västmanland, där han avled 24 juni 1816 genom en drunkningsolycka i Sagån.

Lars Matsson var bosatt i Äppelbo en tid och kom tillbaka till Laxtjämsfallet 1793, då från Finland/Stockholm. Vid samma tidpunkt som Lars var i Finland pågick Gustaf III:s ryska krig 1788-1790. Om Lars Matsson deltog i kriget har vi inte kunnat verifiera. Många svenska volontärer deltog i kriget. Gustaf III fick lov kringgå den svenska författningen för att kunna starta kriget som fördes både till sjöss och på land bl.a i Savolax. Svenska flottan besegrade den ryska skärgårdsflottan i juli 1790 i Svensksund och freden slöts i Värälä 14 augusti 1790, utan landavträdelser. Ryssland hade tagit minst sex tusen svenska fångar som efterhand släpptes.

Lars Matssons dotter **Helena/Lena Larsdotter f 1798** förblev ogift och var bosatt i Burängsberget fram till sin död 1881. Hon finns noterad som ägare till litt Cb.

Nybyggaren **Jan Christoffersson** f 1812 Mellanvakern, Järna, d 1879.

Gift 1831 med **Maria Larsdotter** f 1803 Burängsberget, Nås, d 1853.

Barn:	Johan	f 1831	Burängsberget	d 1840.
	Carl	f 1833	"	d 1851.
	Lars	f 1836	"	d 1841.
	Stina	f 1837	"	d 1839.
	Johan	f 1841	"	gift 1862 med Stina Westling, Oxfallet.
	Stina	f 1843	"	gift 1862 med Jonas Jansson Törn.
	Anna	f 1845	"	till Skansbacken 1864.

Jans 2:a gifte 1870 med **Maria Ersdotter** f 1813 Skansbacken, d 1890.

De var bosatta vid Brostugan, Skansbacken i Nås.

Sonen, nybyggaren **Johan Jansson** f 1841 Burängsberget, d 1900.

Gift 1862 med **Stina Westling** f 1830 Flaten, d 1911. Familjen bosatta vid Oxfallet från 1862.

Dottern **Stina Jansdotter** f 1843 Burängsberget blev gift 1862 med **Jonas Jonsson Törn** f 1826. Familjen var bosatta vid Jon Lars stuga, Grönfallet.

Dottern **Anna Jansdotter** f 1845 Burängsberget blev gift 1870 med **Per Johan Larsson** f 1843 Lejen. De var bosatta i Nederborg, Mellanborg, Orsala och Tyna. De fick fem barn. Per Johan dog 1894 och Anna dog 1904.

Bur-Hindrics son från Burängsberget södra.

Nybyggaren **Hindric Matsson** f 1811 Kvarnberget.

Gift 1834 med **Lena Persdotter** f 1811 Kvarnberget.

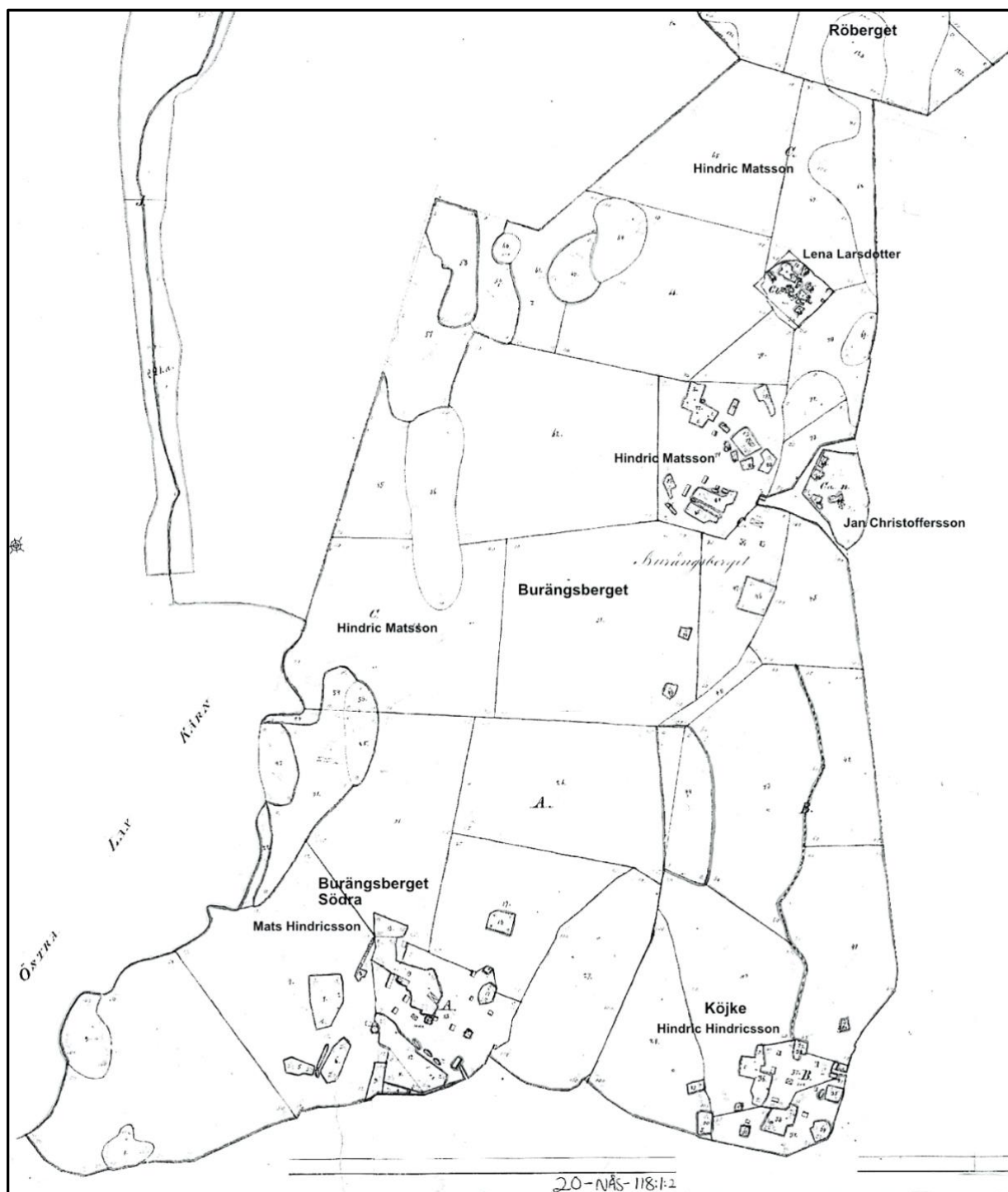
Barn:	Anna	f 1835	Burängsberget	d 1901.
	Stina	f 1837	"	d 1842.
	Maja Lena	f 1839	Kornfallet	gift 1865.
	Clara	f 1848	"	gift 1870.

Familjen flyttar till Kornfallet, Säfsnäs 1839. År 1842 säljer Hindric gården i Kornfallet till Tyfors Bruk för 900 Rd. Han bor kvar på gården som landbonde till 1850 då familjen flyttar tillbaka till Burängsberget. Hindric dog 1877 och Lena 1898.

***Anna Henriksdotter** f 1835. Hon var ogift och bosatt hela sin livstid i Burängsberget. Hon noterades som hemmansägare i kyrkoboken. Anna avled 1901-10-27.*

”Den sista färden är lång i Finnmarken”.
Artikel i Dalpilen 1901-11-12.

***Den sista färden är lång i Finnmarken.** Den 8 november är en bemärkelsedag i Nås vestra finnmark historia, skrives till Dalpilen. Denna dag forslades nämligen 3½ mil, dels nya landsvägen — ehuru icke ännu alldeles banad — till Lindesnäs och därifrån å gamla landsvägen till Nås kyrka för första gången en död, nämligen ogift Anna Henriksdotter från Burängsberget. I saknad af nya landsvägen hade man annars fått transportera den döda dubbel så lång väg, 6½ mil, öfver Fredriksberg i Säfsnäs till Nås kyrka, en väg som ofta anlitats för den sista färden af innevånarne i denna del af Nås finnmark. För någon vecka sedan forslades — och det är att hoppas, att det var så godt som sista gången i Nås finnmark ett dylikt fortskaffningsmedel såsom likvagn användts — på långa stänger, sådana som begagnas till skördevirke, hvar efter annan med några dagars mellantid 2:n aflidna personer, nämligen hemmanssejaren Jan Erik Jansson och hustru Len Kajsa Matsdotter från byn Flåtberget till sitt sista hvilorum i Nås kyrkogård.*

Utsnitt ur Lantmäteriets karta 20-Nås-118 Storsköfte 1854 Burängsberget.

Litt A	Mats Hindricsson	f 1784.	Burängsberget södra.
Litt B	Hindric Hindricsson	f 1780.	Bosättare vid Köjke, Burängsberget.
Litt C	Hindric Matsson	f 1811.	"Bur-Hindric" vid Burängsberget norra.
Litt Ca	Jan Christoffersson	f 1812.	Burängsberget norra.
Litt Cb	Lena Larsdotter	f 1798.	Burängsberget norra. Lars Matssons dotter.

Från Örskogen, Järna, 1864 kom

Anders Nilsson f 1840 Flaten (Laala), Nås.

Gift 1865 med **Maja Lena Henriksdotter** f 1839 Kornfallet, d 1891 (*dtr. till Bur-Hindric 1811*).

Barn:	Klara Sofia	f 1866	Burängsberget	gift 1884 med "Antti" Nordblad.
	Anna Matilda	f 1871	"	till Torsång 1896.
	Magnus Albin	f 1874	"	emigrerade till N.Amerika 1892.

Familjen var bosatta i Burängsberget i 32 år.

Änklingen Anders flyttade till Torsång samma år som dottern Anna Matilda, 1896.

Dottern **Klara Sofia** gift 1884 med **Anders "Antti" Nordblad**, bosatta vid Burängsberget Södra.

Anders Nilssons bror **Magnus Nilsson** f 1843 gift med **Anna Stina Jansdotter** f 1850 var bosatt vid Köjke i Burängsberget.

Hemmansägare **Olof Henriksson** f 1841 Flaten, Nås, d 1918.

Gift 1870 med **Klara Sofia Henriksdotter** f 1848, Kornfallet, d 1926. (*dtr. till Bur-Hindric 1811*).

Barn:	Johan Victor	f 1873	Burängsberget	gift 1897 med Emma Larsdotter.
	Edla Christina	f 1875	"	gift 1898 med Jan Petter Henriksson Back.
	Klara Vilhelmina	f 1878	"	gift 1901 med Emil Larsson, Flaten.
	Adolf	f 1881	"	gift 1906 med Emma Lovisa Viklund.
	Amanda Lovisa	f 1884	"	till Vansbro 1939.

Enligt *Lantmäteriets karta 20-Nås-320 år 1922*, gjordes en hemmansklyvning mellan syskonen.

Sonen **Johan Viktor Olsson** f 1873 Burängsberget.

Gift 1897 med **Emma Larsdotter** f 1873 Slätten, Järna.

De fick 10 barn. Fyra av barnen var födda i Burängsberget.

Familjen var bosatt i Slätten 1897 sedan till Burängsberget 1902 därefter åter till Slätten 1915.

Sonen **Adolf Olsson** f 1881 Burängsberget.

Gift 1906 med **Emma Lovisa Viklund** f 1883 från Laxtjärnsfallet, d 1942.

Barn:	Elin Ingeborg	f 1906	Burängsberget	till Filipstad 1925.
	Gunnar Valfrid	f 1907	"	till Hästkullen 1937.
	Folke Sigvard	f 1909	"	till Kroppa Värmland 1935.
	Vega Josefina	f 1911	"	till Järna 1936.
	Evert Alex	f 1914	Laxtjärn	till Karlskoga 1935.

Elin Ingeborg blev gift 1925 med Gustaf Efraim Falk f 1902 Damnäsfallat. De fick tre barn.

Adolf Olsson med familjen flyttade till Laxtjärnsfallet 1911 och 1937 till Hästkullen (Nupa).

I mars 1896 kom **Karl Johan Ersson** f 1843, gift med **Eva Kristina Jansdotter** f 1855, d.1897.

De fick 8 barn. Familjen flyttade till Överborg i maj 1897.

Emil Herbert Åkerström f 1902 Falun, gift 1929 med **Edit Aurora Back** f 1900 i Burängsberget, dotter till Jan Petter Back. De var inte bosatta här i Burängsberget utan flyttade 1929 till Dansartorpet på Järna finnmark.

Jan Petter Back och hans hustru Edla Kristina Olsdotter var först bosatta på den södra gården i Burängsberget. De byggde sedan upp ett nytt hemman i norra delen av Burängsberget, på västra sidan om "Finnmarksvägen", som var färdigbyggd 1905. Det gamla rökpöretet ligger på östra sidan om vägen.

Backs stuga 1924.

Foto ur Ivan Hööks samlingar.

Från Rämmen 1898 kom hemmansägaren

Jan Petter Henriksson Back f 1870 Färnebo, Värmland.

Gift 1898 med **Edla Christina Olsdotter** f 1875 Burängsberget, d 1934.

Barn:	Ester Viktoria	f 1898	Burängsberget	gift 1921 Erik A Eriksson, Näsrämnen.
	Edit Aurora	f 1900	"	gift 1929.
	Erling Teofil	f 1902	"	till Utanhed i Nås.
	Enar Holmfrid	f 1905	"	till Säfsnäs 1932.
	Viola Evelina	f 1906	"	till Göteborg 1933.
	Sivert Arnold	f 1908	"	till Säfsnäs 1932.
	Tyra Elvira	f 1910	"	till Gåsborn 1934.
	Holger Rudolf	f 1912	"	till Karlskoga 1936.
	Sigurd Gustaf Adolf	f 1913	"	
	Ragnar Eugén	f 1915	"	till Karlskoga 1935.
	Agnes Elva Alice	f 1916	"	till Mörkö Södermanland 1938.
	Felix Egon Alexis	f 1921	"	

Erling Teofil Back f 1902.
Han bosatte sig i Utanhed i Nås.

Foto ur Ivan Hööks samlingar.

Från v. Emil Persson, i mitten Jan Petter Henriksson Back, dottern Alice, och Amanda Olsson från Hästkullen. De två yngsta troligen barnbarn till Jan Petter.

Foto genom Märta Johansson.

De sista vi fann mantalsskrivna 1950 i Burängsberget, var Jan Petter Henriksson Back och sönerna Erling Teofil f 1902 samt Felix Egon Alexsis f 1921.

Finnmarkens Miljö & Kulturarv FMK, planerar att påbörja kartläggningen av Burängsberget under 2021/2022. **Preliminär kartpunkt: GPS Sweref 99 N 6680411 E 456052**